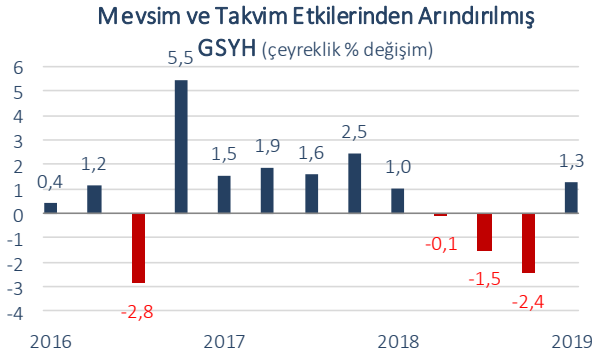

Türkiye ekonomisi ilk çeyrekte %2,6 daraldı.

Türkiye ekonomisi zincirlenmiş hacim endeksine göre 2019 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,6 oranında daraldı. Piyasa beklentisi ekonomideki küçülmenin %2,5 oranında gerçekleşeceği yönündeydi.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre ise Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre %1,3 oranında büyüme kaydetti. Böylece 2018 yılının ikinci çeyreğinden bu yana çeyreklik bazda daralan Türkiye ekonomisi bu yılın ilk çeyreğinde pozitif büyüme kaydederek teknik olarak resesyondan çıkmış oldu. Bu dönemde özel ve kamu tüketim harcamalarının bir önceki çeyreğe kıyasla arttığı, ancak yatırım harcamalarındaki daralmanın devam ettiği görüldü. İhracat ve ithalat da bu dönemde bir önceki çeyreğe göre gerileme kaydetti.

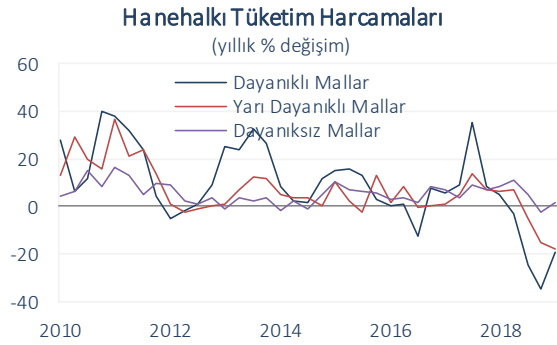
Türkiye ekonomisinin büyüklüğü 748 milyar USD oldu.

Türkiye ekonomisinin büyüklüğü Mart 2019 itibarıyla cari fiyatlarla 3,8 trilyon TL düzeyinde gerçekleşirken, USD cinsi GSYH bir önceki yılın aynı dönemine göre %15,3 oranında azalarak 748 milyar USD düzeyine geriledi. Böylece kişi

başına düşen milli gelirin ilk çeyrekte 9.150 USD civarına gerilediğini hesaplıyoruz.

Kamu tüketim harcamalarında hızlı artış...

2019'un ilk çeyreğinde özel tüketim harcamalarındaki gerileme yıllık büyümeyi 3 puan sınırlandırdı. Geçtiğimiz yılın son çeyreğinde yıllık bazda %8,9 düşüş kaydeden özel tüketim harcamaları bu yılın ilk üç ayında %4,7 geriledi. Öte yandan, kamu tüketim harcamalarında ilk çeyrekte kaydedilen %7,2'lik artış büyümeye 1 puan katkı sağladı. Böylece, toplam tüketim harcamaları büyümeyi 2 puan sınırlamış oldu. Hanehalkının dayanıklı tüketim malı harcamalarındaki gerileme bu dönemde hız keserken, dayanıksız tüketim malı harcamaları %1,6 oranında arttı.

Net ihracat büyümeyi desteklemeyi sürdürdü.

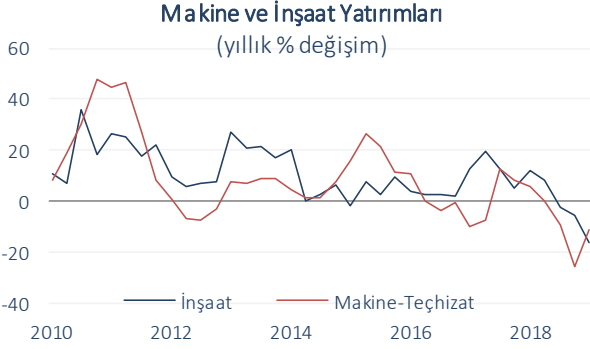
2018'in ikinci çeyreğinden bu yana büyümeyi destekleyen net ihracat yılın ilk çeyreğinde 9,4 puan ile büyümeye pozitif katkı sağlayan tek ana kalem oldu. İhracat hacmi büyümeyi 2,1 puan yukarı çekerken, ekonomik aktivitedeki dengelenme paralelinde ithalat hacminde kaydedilen gerileme büyümeye 7,3 puan katkı verdi.

Harcamalar Yöntemiyle Büyümeye Katkıları (2009 zincirlenmiş hacim endeksi) (% puan)

	2017					2018					2019
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Yıllık	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Yıllık	Ç1
Tüketim	4,1	1,7	7,1	4,7	4,4	6,0	4,6	0,9	-5,3	1,2	-2,0
Özel	2,8	1,9	6,1	3,8	3,7	5,5	3,5	0,5	-5,4	0,7	-3,0
Kamu	1,2	-0,3	0,9	0,9	0,7	0,5	1,0	0,4	0,1	0,5	1,0
Yatırım	1,1	2,3	3,7	2,0	2,3	2,5	1,5	-1,4	-3,8	-0,5	-3,8
Stok Değişimi	-2,0	-0,5	0,4	3,8	0,6	2,3	-1,6	-4,4	-2,2	-1,7	-6,3
Net İhracat	2,1	1,8	0,3	-3,2	0,1	-3,5	0,9	6,7	8,4	3,6	9,4
İhracat	2,3	2,4	3,6	1,9	2,5	0,2	0,9	2,9	2,2	1,7	2,1
İthalat	-0,2	-0,5	-3,3	-5,1	-2,4	-3,6	0,0	3,8	6,2	1,9	7,3
GSYH	5,3	5,3	11,5	7,3	7,4	7,4	5,3	1,8	-3,0	2,6	-2,6

İnşaat yatırımları hızlı düşüş kaydetti.

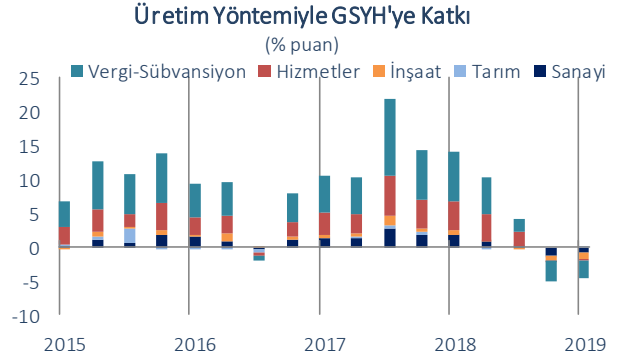
Yatırım harcamaları 2019'un ilk çeyreğinde büyüme 3,8 puan aşağı çaktı. Bu dönemde inşaat yatırımları yıllık bazda %16 oranında daralarak 2009 bazlı serinin en hızlı yıllık gerilemesini kaydederken, makine ve teçhizat yatırımları da %11,3 oranında düştü. Ayrıca, stok değişiminin büyüme 6,3 puan ile yüksek oranda aşağı çekmesi ön plana çıkan bir gelişme oldu.

Sanayi sektöründeki düşüş hız kesti.

Üretim yöntemine göre GSYH verileri incelendiğinde; tarım dışında tüm ana sektörlerin yılın ilk çeyreğinde GSYH'yi düşürücü yönde etkide bulunduğu görüldü. Bu dönemde sanayi ile vergi ve sübvansiyon alt kalemleri büyüme sırasıyla 0,9 ve 0,8 puan düşürdü. Geçtiğimiz yılın son çeyreğinde yıllık bazda %6,4 düşüş kaydeden sanayi sektörü bu yılın ilk üç ayında %4,3 geriledi. İnşaat sektörünün büyüme üzerindeki daraltıcı etkisinin de bu

dönemde artarak sürdüğü gözlemlendi. İnşaat sektörü büyüme 0,7 puan aşağı yönlü etkiledi.

Beklentiler...

2018 yılının son çeyreğinde küçülen Türkiye ekonomisi 2019'un ilk çeyreğinde de zayıf bir performans sergiledi. Öte yandan, yılın ilk çeyreğinde mevsimsel ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre ülke ekonomisinin çeyreklik bazda pozitif büyüme kaydederek teknik olarak resesyondan çıkması olumlu bir gelişme olarak değerlendirildi. Öncü göstergeler ve finansal piyasalardaki gelişmeler Türkiye ekonomisinin ikinci çeyrekte de yıllık bazda daralma kaydedeceği yönünde sinyal veriyor. Jeopolitik ve siyasi belirsizliklerin azalması ile birlikte ekonomik aktivitede yılın ikinci yarısında tedrici bir toparlanma olmasını bekliyoruz.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem Bölüm Müdürü izlem.erdem@isbank.com.tr	İlker Şahin Uzman ilker.sahin@isbank.com.tr
Alper Gürler Birim Müdürü alper.gurler@isbank.com.tr	Gamze Can Uzman gamze.can@isbank.com.tr
H. Erhan Gül Müdür Yardımcısı erhan.gul@isbank.com.tr	Ayşim Kalkan Uzman Yardımcısı aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.